

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4353/14

- לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט מ' מזוז
- העותר: גדעון ברזני
- נגד:
- המשיבים: 1. ישקר בע"מ
2. הוועדה לענייני פיצויים ותגמולים מכוח חוק הפטנטים
- עתירה למתן צו על תנאי
- תאריך הישיבה: כ"א בתמוז תשע"ה (08.07.2015)
- בשם העותר: עו"ד נדב אפלבוים; עו"ד זיו גלסברג; עו"ד שרון פרי
בשם המשיבה 1: עו"ד טל בנד; עו"ד נועם בליי; עו"ד אופיר פזנר
בשם המשיבה 2: עו"ד יצחק ברט; עו"ד איילת פלדמן

פסק-דין

המשנה לנשיאה א' רובינשטיין:

א. ענייננו בהשגה, בדמות עתירה בג"צית, על החלטתה של הוועדה לענייני פיצויים ותמלוגים הפועלת מכוח סעיף 109 לחוק הפטנטים, תשכ"ז-1967, אשר דחתה את בקשתו של העותר לתמורה בעבור אמצאת שירות לפי סעיף 134 לחוק הפטנטים, שזה לשונו:

"...באין הסכם הקובע אם זכאי העובד לתמורה בעד אמצאת שירות, ובאיזו מידה ובאילו תנאים, ייקבע הדבר על ידי הוועדה לענייני פיצויים ותמלוגים..."

ב. העותר עבד בחברה המשיבה בשנים 1992-1995 וכן בשנים 1997-2001 והיה מעורב באמצאות שירות מסוימות, מבלי שנידרש לשאלת חלקו בהן, השנוי במחלוקת, וחתם על מסמכים שבהם ויתר על תביעות כספיות.

ג. אכן הוראת סעיף 111 לחוק הפטנטים קובעת סופיות להחלטת הועדה, אך אין מחלוקת שבמקרים חריגים מוסמך בית משפט זה בשבתו כבג"ץ להידרש, לכך; ואולם, הן נוכח הוראת הסופיות והן נוכח הרכב הועדה (בראשות שופט – עתה בדימוס – של בית משפט זה ובהשתתפות רשם הפטנטים ואיש אקדמי), ההתערבות תהא מצומצמת ביותר. כפי שנראה, המקרה דנא אינו מאלה המצדיקים התערבות.

ד. מחלוקת מרכזית בין הצדדים הוכרעה על-ידי הועדה, לאחר שהושארה בצריך עיון בהחלטה קודמת (Actelis Networks נ' אילני (2010)), קרי, האם הוראת סעיף 134 היא קוגנטית ואין ניתן להתנות עליה, או שמא היא בעלת אופי דיספוזיטיבי. הועדה באה לכלל מסקנה כי מדובר בזכות שאינה בעלת אופי קוגנטי, ושאינה בגדר יחסי העבודה, כזכות סוציאלית הטעונה הגנה מיוחדת. על פני הדברים, ולמקרא לשון הסעיף, נראית החלטת הועדה במקומה (לשון הסעיף, כאמור, היא "באין הסכם הקובע אם זכאי העובד לתמורה..."); אך מכל מקום, על פי כלל ההתערבות המצומצמת בהחלטות הועדה, איננו רואים מקום להתערב בכך במקרה דנא.

ה. נעיר עם זאת, כי בעולם משתנה ודינמי, גם במערכות העבודה וגם בעצם קיומה הגובר של יצירתיות טכנולוגית של עובדים, יתכן שיש מקום להסדרה, אם חקיקתית ואם וולונטרית, של תמלוגים לעובדים אשר המציאו אמצאת שירות. כך נעשה – למשל – בשירות המדינה, ובא כוח המשיבה מתאר התפתחות כזאת במשיבה עצמה ובגורמים אחרים. דבר זה, משיקולי צדק ושכל ישר כאחד, יש לעודד.

ו. ואולם, כאמור, במקרה דנא, גם תוך בחינת המערכת המסמכית הרלבנטית וכלל נסיבות המקרה, איננו רואים מקום להתערב. על כן איננו נעתרים לעתירה. אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"א בתמוז התשע"ה (8.7.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה